

Opetusluvan hakijan oheislukemisto A1- A2 ja A-luokat

Sisällysluettelo

1 Opetuslupa	1
1.1 Hakeminen	1
1.2 Myöntäminen	2
1.3 Voimassaolo	2
1.4 Peruuttaminen	2
1.5 Luvan jatkaminen.....	2
1.6 Siirtyminen autokouluun	2
2 Opetuslupaopettajan teoriakoe	2
2.1 Teoriakokeeseen valmistautuminen	3
2.2 Opetus-, harjoituslupa- ja tutkintoajoneuvon vaatimukset	3
2.3 Opetusajoneuvon varusteet	5
3 Opetus	5
3.1 Autokoulupalvelujen ostaminen opetuslupaopetuksen yhteydessä	5
3.2 Opetuskortti	5
3.3 Lomake E100.....	5
4 Teoriaopetus.....	6
5 Ajo-opetus	6
5.1 Matkustajat opetusajoneuvossa.....	6
5.2 Opetusajoneuvon kuljettaja	6
5.3 Käsittelyopetus ja liikenneopetus.....	6
5.4 Poikkeukset opetuksen vähimmäismääristä	6
6 Harjoituslupa	6
7 Kuljettajantutkinto	7
7.1 Kuljettajantutkintoja vastaanottavien palvelupisteiden yhteystiedot	7
7.2 Kuljettajantutkintoon pääsyn edellytykset	8
7.4 Teoriakokeen jälkeen	9
7.5 Ajokoe	9
7.6 A1, A2 ja A-luokan ajokokeessa edellytetyt pakolliset varusteet:	9
7.7 Lisätietoja ajokokeen suorittamisesta.....	9
7.8 Ajokokeen jälkeen	10
Yhteystiedot	10

1 Opetuslupa

Opetuslupaa haetaan Liikenteen turvallisuusvirastolta (Trafi), joka tutkii, ettei opetusluvan myöntämiselle ole esteitä. Trafi ei myönnä opetuslupaa hakijalle, jota on pidettävä opetustehtävään sopimattomana liikenneerikkomusten tai henkilökohtaisten ominaisuuksiensa vuoksi. Lisätietoja opetusluvan myöntämisperusteista saa kuljettajantutkintoja vastaanottavilta palvelupisteiltä.

Moottoripyörän ajokorttia varten opetusluvan hakijan tulee olla 25 vuotias ja hänellä tulee olla luokkaa vastaava ajokortti, joka on ollut hänellä vähintään kolmen vuoden ajan.

Moottoripyöräluokan korottamiseksi tutkintoa suorittamatta on opetuslupaa hakevalla oltava liikenneopettajalupa ja moottoripyörällä ajo-opetusta antavan opettajan kelpoisuus tai Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymä muu kouluttajakoulutuksella tai sitä vastaavalla kokemuksella saavutettu kelpoisuus moottoripyöräkoulutuksen antamiseen. Opetus annetaan erillisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Opetuslupa on Trafian myöntämä maksullinen lupa.

1.1 Hakeminen

Ennen opetusluvan hakemista tulee opetusluvan hakijan suorittaa hyväksytysti *opetusluvan hakijan teoriakoe* tutkinnon vastaanottajan palvelupisteessä. Jos hakijalla on A- luokan opetukseen oikeuttava voimassaoleva liikenneopettajalupa, ei koetta vaadita.

Muutoksesta vaaditaan vain, jos opetuksessa käytettävässä ajoneuvossa on oltava ajohallintalaitteet opettajaa varten. Eli vain silloin, jos opettaja on kyydissä opetusta annettaessa.

Opetuslupahakemuksia on saatavilla kuljettajantutkintoja vastaanottavilta palvelupisteiltä. Opetuslupahakemus ja muut mahdolliset poliisin vaatimat asiakirjat tulee jättää kuljettajantutkintoja vastaanottavalle palvelupisteelle.

Asiakirjat:

- 1) Opetuslupahakemus täytettynä
- 2) Opettajan ajokortti
- 3) Oppilaan ajokorttilupahakemus, johon liitteeksi
  - 2 passivalokuvaa
  - lääkärintodistus ajokorttia varten (enintään kuusi kuukautta aikaisemmin annettu), tai voimassaoleva nuorison terveystodistus. Todistusta ei vaadita, jos oppilaalla on voimassaoleva ajokortti

- huoltajien kirjallinen suostumus, jos haetaan A1-luokan ajokorttilupaa ja oppilas on alle 18-vuotias

Oppilas täyttää lisäksi lomakkeen, jossa kysytään, onko hänellä entuudestaan ajokortti ja onko hän ajokiellossa jossain EU- tai ETA-valtiossa. Lisätietoja kuljettajantutkintoja vastaanottavilta palvelupisteiltä.

1.2 Myöntäminen

Lupa voidaan myöntää aikaisintaan kuusi kuukautta ennen kuin oppilas täyttää säädetyn iän, joka A1-luokassa on 16 vuotta, A2-luokassa 18 vuotta ja A-luokassa 24 vuotta.

Opetuslupaopettajan antamaa opetusta ei saa aloittaa ennen opetusluvan myöntämistä.

1.3 Voimassaolo

Opetuslupa on voimassa enintään 9 kuukautta. Mikäli ajokoe suoritetaan hyväksytysti ennen voimassaolon umpeutumista, päättyy opetuslupa tähän kokeeseen. Opetuslupa on pidettävä aina opetusajossa mukana.

1.4 Peruuttaminen

Poliisi voi peruuttaa opetusluvan, jos siihen on syytä. Lupa voidaan peruuttaa väliaikaisesti, jos edellytykset väliaikaiseen ajokieltoon määräämiseen ovat olemassa. Luvan väliaikaisessa peruuttamisessa noudatetaan, mitä väliaikaisesta ajokiellosta säädetään.

1.5 Luvan jatkaminen

Trafi ei myönnä uutta lupaa ilman erityistä syytä. Lisätietoja antaa kuljettajantutkintoja vastaanottavat palvelupisteet.

1.6 Siirtyminen autokouluun

Jos opetuslupaopetus jää kesken, eikä Trafi myönnä jatkoa opetusluvalla, voi oppilas jatkaa opetusta autokoulussa.

2 Opetuslupaopettajan teoriakoe

Opetuslupaopettajan teoriakoe tehdään kuljettajantutkintoja vastaanottavassa palvelupisteessä. Kokeen voi tehdä suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

Kokeessa käytetyt kysymykset ovat Trafin valmistamia ja ylläpitämiä. Tutkintomateriaalia käytetään yksinomaan kuljettajantutkinnossa, eikä niitä voi hankkia mistään. Eräät alla olevan listan materiaalin tuottajista tarjoavat myös harjoittelumahdollisuuden opetuslupaopettajan kysymyksiin.

Lisätietoja teoriakokeesta antavat Kuljettajantutkintojen vastaanottajat. Lisäksi lisätietoja löytyy Kuljettajantutkinnon- ja opetusluvan hakijan teoriakokeen suorittaminen – ohjeesta, joka on tallennettu Trafín nettisivuille.

2.1 Teoriakokeeseen valmistautuminen

Trafi ei tee opetus- eikä harjoittelumateriaalia. Alla lueteltu materiaali on saatettu tietoomme.

Se ei ole kattava luettelo oppimateriaalista. Oppimateriaalin valmistaja vastaa tuottamastaan materiaalista.

- Autokoulun moottoripyöräkirja, Opetustarvike Oy, www.autokoululiitto.fi
- Tieliikennekirja, Edita
- Liikennesäännöt: <http://www.mintc.fi>
- Liikennemerkkit: www.autokoululiitto.fi,
- www.liikennevirasto.fi
- Liikenneturva, <http://www.liikenneturva.fi>
- <http://www.indriving.com> (teoriakoeharjoituksia netissä)
- www.kuljettajaopetus.fi (Teoriaharjoittelu opettajalle ja oppilaalle, työkalut opettajalle opettamiseen ja oppilaalle oppimiseen)
- www.opetusluvalla.fi (Teoriaharjoittelu opettajalle ja oppilaalle, sähköinen oppimisympäristö oppimiseen)
- www.netreeni.fi (Teoriaharjoittelu opettajalle ja oppilaalle)

2.2 Opetus-, harjoituslupa- ja tutkintoajoneuvon vaatimukset

Opetus- ja harjoituslupa-ajoneuvon vaatimukset ovat väljemmät kuin tutkinnossa käytettävän ajoneuvon vaatimukset. Opetuksessa on kuitenkin huomioitava tutkintoajoneuvon vaatimukset ja edellytykset tutkinnon suorittamiseen vaatimukset täyttävällä ajoneuvolla.

A1- tai A2-luokan ajokorttia korotettaessa koulutuksella ilman kuljettajantutkintoa ajo-opetusajoneuvon on täytettävä tutkintoajoneuvon vaatimukset.

	A1	A2	A
Opetusajoneuvo	Kaksipyöräinen Sylinteritilavuus enintään 125 cm ³ Enimmäisteho 11 kW Teho/painosuhte enintään 0,1 kW/kg	Kaksipyöräinen Sylinteritilavuus yli 125 cm ³ Teho yli 11 kW ja enintään 35 kW Teho/painosuhte yli 0,1 kW/kg ja enintään 0,2 kW/kg Ei ole muunnettu ajoneuvosta, jonka teho on yli 70 kW	Kaksipyöräinen Teho yli 35 kW
Harjoituslupa-ajoneuvo	Opetusajoneuvon vaatimukset	Opetusajoneuvon vaatimukset	Opetusajoneuvon vaatimukset
Tutkintoajoneuvo	Teho enintään 11 kW Teho/painosuhte enintään 0.1 kW/kg Suurin rakenteellinen nopeus vähintään 90 km/h Jos polttomoottori, sylinteritilavuus vähintään 115 cm ³ Jos sähkömoottori, teho/painosuhte vähintään 0.08 kW/kg	Teho vähintään 20 kW ja enintään 35 kW Teho/painosuhte enintään 0,2 kW/kg Jos polttomoottori, sylinteritilavuus vähintään 395 cm ³ Jos sähkömoottori, teho/painosuhte vähintään 0,15kW/kg Ei saa olla muunnettu ajoneuvosta, jonka teho on yli 70 kW	Paino vähintään 175 kg Teho vähintään 50 kW Jos polttomoottori, sylinteritilavuus vähintään 595 cm ³ Jos sähkömoottori, teho/painosuhte vähintään 0,25 kW/kg <u>30.12.2018 asti siirtymäsäännös paino- ja tehovaa- timuksille</u>
Opetusajoneuvo, jos korottaminen ilman tutkintoa	-	Tutkintoajoneuvon vaatimukset	Tutkintoajoneuvon vaatimukset

Kuljettajantutkinnon ajokokeessa käytettävän ajoneuvon on täytettävä ajo-opetuksessa käytettäviä ajoneuvoja koskevat vaatimukset. Yleensä ajokokeessa käytetään samaa ajoneuvoa kuin ajo-opetuksessa.

Mikäli ajokokeessa käytetään automaattivaihteista moottoripyörää, tulee siitä merkintä ajokorttiin ja ajo-oikeus rajoittuu automaattivaihteistolla varustettuun ajoneuvoon.

2.3 Opetusajoneuvon varusteet

A-luokan opetuslupa-ajoneuvossa on oltava seuraavat varusteet:

- Opettajaa varten erillinen jarruvipu tai jarrupoljin, joka vaikuttaa kaikkiin pyöriin, jos ajo-opetusta annettaessa opettaja on mukana pyörässä.
- Opetusajoneuvon tunnus on valkoinen tasasivuisen kolmion muotoinen kilpi, jonka sivun pituus on 16–25 cm.
  - kiinnitetty taakse näkyvälle paikalle, ei saa peittää rekisterikilpeä eikä valoja tai
  - kiinnitetty oppilaan selkään tai
  - kiinnitetty opettajan selkään jos opettaja on mukana ajoneuvossa
- Ajo-opetusta annettaessa opettajan on annettava ajo-ohjeet radion välityksellä ja oppilaalla on oltava tarvittavat laitteet ohjeiden vastaanottamista varten

3 Opetus

Kuljettajaopetus on annettava Trafín vahvistaman opetussuunnitelman mukaisesti. Opetussuunnitelma löytyy mm. osoitteesta www.trafi.fi.

3.1 Autokoulupalvelujen ostaminen opetuslupaopetuksen yhteydessä

Teoria- ja ajo-opetuksen ostaminen autokoulusta on mahdollista myös opetusluvan perusteella annettavassa kuljettajaopetuksessa. Opetuksesta voidaan korvata opetusluvan haltijan haluamat osat. Opetusluvan haltija kuitenkin vastaa siitä, että oppilas saa säädetyn minimiopetuksen. Tarvittavat todistukset allekirjoittaa aina opetusluvan haltija.

3.2 Opetuskortti

Kuljettajaopetuksen eteneminen merkitään erilliselle Opetuskortti opetuslupalaiselle (E505) lomakkeelle. Opetusaiheet on esitetty tarkemmin opetussuunnitelmassa. Opetuskortti opetuslupalaiselle (E505) löytyy mm. osoitteesta www.trafi.fi.

3.3 Lomake E100

Kun opetus on annettu, tästä tehdään merkintä *Todistus saadusta kuljettajaopetuksesta ja kuljettajantutkintotodistus*-lomakkeeseen (E100).

4 Teoriaopetus

A1-, A2- tai A-luokan ajokortin saamiseksi on oppilaalle annettava teoriaopetusta vähintään 12 tuntia. Niistä vastaa opetusluvan haltija. Teoriatunnin tulee kestää vähintään 45 minuuttia. Oppituntien aiheet ja sisällöt käyvät ilmi opetussuunnitelmasta.

5 Ajo-opetus

A1-, A2- tai A- luokan ajokortin saamiseksi on ajo-opetusta annettava vähintään 9 ajotuntia Ajo-opetusta saa antaa kaikkina viikonpäivinä, missä tahansa Suomessa. Ajotunnin pituus on 50 minuuttia. Ajo-opetusta saa antaa maantiellä, jos oppilas kykenee turvallisesti ja muuta liikennettä kohtuuttomasti haittaamatta kuljettamaan moottoripyörää maantienopeuksissa. Maantieajo-opetus tulee sijoittaa opetuksen jälkipuoliskolle.

5.1 Matkustajat opetusajoneuvossa

Opetuksen aikana opetusajoneuvossa ei saa olla matkustajia.

5.2 Opetusajoneuvon kuljettaja

A-luokan ajo-opetuksessa oppilas katsotaan kuljettajaksi. Jos opettaja on ajo-opetusta annettaessa mukana moottoripyörässä, hänet katsotaan kuljettajaksi. Kuljettajantutkinnon ajokokeessa oppilas katsotaan kuljettajaksi.

5.3 Käsittelyopetus ja liikenneopetus

Ennen liikenteessä tapahtuvaa ajo-opetusta oppilaan tulee hallita liikennettä ja kuljettajaa koskevat perustiedot. Lisäksi oppilaan moottoripyörän käsittelytaidon on oltava riittävä ennen liikenteeseen siirtymistä. Tämä ns. käsittelyopetus on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä järjestämään yleiseltä liikenteeltä suljetulla alueella.

5.4 Poikkeukset opetuksen vähimmäismääristä

Jos oppilaalla on aiempi AM-luokan ajo-oikeus, voidaan sen perusteella poiketa opetuksen vähimmäismäärästä. Tällöin hyvitys on 2 tuntia teoriaopetusta ja 1 tunti ajo-opetusta.

6 Harjoituslupa

Harjoituslupaa haetaan Trafilta, hakemus jätetään kuljettajantutkintoja vastaanottavalle palvelupisteelle. Lupa voidaan myöntää enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Harjoitusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että oppilaalla on voimassa oleva ajokorttilupa ja hän on saanut vaadittavan teoria- ja ajo-opetuksen. Teoriaopetuksen määrä on 12 tuntia ja ajo-opetuksen vähin-

tään 4 tuntia, joista vähintään 2 tuntia on oltava ajo-opetusta liikenteessä. Lisäksi oppilaan on suoritettava teoriakoe ja moottoripyörän käsitteilykoe hyväksytysti.

Harjoitusluvan sekä ajokorttiluvan on oltava voimassa kuljettajantutkinnon ajokoetta suoritettaessa. Ajoa on harjoiteltava vähintään 1 kuukausi ennen kuin henkilö voi suorittaa ajokokeen. Lisätietoja harjoitusluvan hakemisesta saa kuljettajantutkintoja vastaanottavilta palvelupisteiltä.

Harjoitusluvalla ajamista harjoiteltaessa ei saa kuljettaa henkilöitä eikä tavaraa.

7 Kuljettajantutkinto

Kuljettajantutkinnon tavoitteena on, että tutkinnon suorittaja hallitsee kuljettajaopetukseen sisältyvät asiat sekä kykenee soveltamaan niitä ja toimimaan liikenteessä turvallisesti ja vastuullisesti.

Kuljettajantutkinto sisältää teoria-, käsittely- ja ajokokeen. Palvelupisteen voi valita vapaasti.

7.1 Kuljettajantutkintoja vastaanottavien palvelupisteiden yhteystiedot

Yhteystiedot löytyvät mm. osoitteesta www.ajovarma.fi

7.2 Kuljettajantutkintoon pääsyn edellytykset

Kuljettajantutkinnon teoria- käsittely- tai ajokokeeseen ilmoittauduttaessa tarkistetaan:

- Henkilöllisyystodistus (ajokortti, passi tai virallinen henkilötodistus)
- A1-luokassa 16 vuoden ikä käsittely- tai ajokokeessa, teoriakokeeseen voi osallistua kuukautta ennen ikävaatimuksen täyttymistä
- A2-luokassa 18 vuoden ikä käsittely- tai ajokokeessa, teoriakokeeseen voi osallistua kuukautta ennen ikävaatimuksen täyttymistä
- A-luokassa 24 vuoden ikä käsittely- tai ajokokeessa, teoriakokeeseen voi osallistua kuukautta ennen ikävaatimuksen täyttymistä
- Voimassaoleva ajokorttilupa
- Teoriaopetus on saatu ennen teoriakoetta.
- Kuljettajaopetus on kokonaisuudessaan saatu käsittely- tai ajokokeeseen tultaessa.
- Enintään vuotta aikaisemmin hyväksytysti suoritettu ajokoeluokkaa vastaava teoriakoe (käsittely- ja/tai ajokokeeseen tultaessa)
- Enintään vuotta aikaisemmin hyväksytysti suoritettu käsittelykoe (ajokokeeseen tultaessa)
- Todistus saadusta kuljettajaopetuksesta ja kuljettajantutkintotodistus asianmukaisesti täytettynä (Trafin lomake E100)
- Opetuslupa
- Harjoituslupa (mikäli haettu)

7.4 Teoriakokeen jälkeen

Teoriakokeessa hyväksytty oppilas voi seuraavaksi suorittaa tutkintoon kuuluvan käsittely- ja ajokokeen. Hyväksytysti suoritettu teoriakoe on voimassa yhden vuoden.

7.5 Ajokoe

Ohje ajokokeen suorittamisesta löytyy sivulta www.trafi.fi.

Ennen ajokokeen aloittamista oppilas täyttää oman ajotaidon arviointia koskevan osan lomakkeesta E100.

A-luokan ajokoe kestää vähintään 50 minuuttia. Palvelupistekohtaisesti käsittelykoe ja liikenteessä ajettu koe saatetaan suorittaa joko samanaikaisesti tai eri ajankohtina.

7.6 A1, A2 ja A-luokan ajokokeessa edellytetyt pakolliset varusteet:

- tieliikennekäyttöön hyväksytyä suojakypärää asianmukaisesti kiinnitettynä, sekä tarvittaessa ajolaseja,
- moottoripyöräkäyttöön tarkoitettuja polvisuojilla varustettuja tai nahkaisia ajohousuja,
- moottoripyöräkäyttöön tarkoitettua kyynärpää- ja olkapääsuojilla varustettua tai nahkaista ajotakkia
- moottoripyöräkäyttöön tarkoitettuja suojilla varustettuja tai nahkaisia ajokäsineitä ja
- ajojalkineiden on oltava tukevat tai suojilla varustetut

7.7 Lisätietoja ajokokeen suorittamisesta

Lisätietoja löytyy osoitteesta www.trafi.fi, Trafín määräys: Kuljettajatutkinnon ajokoe.

7.8 Ajokokeen jälkeen

Hyväksytyn ajokokeen jälkeen oppilas saa ajo-oikeutta osoittavan todistuksen. Todistus on voimassa 6 kuukautta ja sillä saa ajaa Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Todistuksen kanssa ajettaessa on mukana pidettävä henkilöllisyystodistusta. Ajokortti toimitetaan postitse, jos se ei ole mahdollista, luovuttaa tutkinnon vastaanottaja ajokortin.

Hylätyn ajokokeen jälkeen tutkinnon vastaanottaja voi määrätä oppilaalle lisäopetusta enintään viisi ajotuntia.

Yhteystiedot

Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi)
PL 320
00101 Helsinki
www.trafi.fi